

LADISLAV OGOREK:

Jakob Dimnik.

Ob šestdesetletnici njegovega rojstva.

ljubljska okolica! ... Bele vasi, zeleno polje, dehteči vrtovi — hej, prelepa slovenska zemljica! Pozdravljena od vsega srca! Kolikokrat sem potoval po tvojih ravnih cestah, dobra volja v duši, mladost v srcu! In večje kakor svet do silnih naših gorá na obzorju ponosne, vesele nade z menoj, smeli načrti pred jasnimi pogledi! Pozdravljena, pozdravljena, davno odbegla leta, vsa v solnčno luč potopljena! Zdaj šele vem, zdaj šele znam, kako lepo je bilo tisto potovanje ...

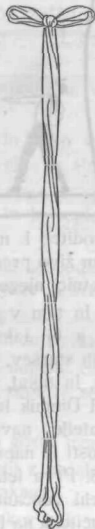
Ah, da! ... Dostikrat mi je bil spremljevalec prijatelj in tovariš Jakob Dimnik, sedaj nadučitelj in voditelj I. mestne šestrazredne deške ljudske šole v Ljubljani, ki ga imam živo pred očmi sedaj, ko mu pišem te vrstice v spomin ob šestdesetletnici njegovega rojstva.

In tam v prejasni, zelenopisani Ljubljanski okolici stoji vas Jarše, kjer je bil Jakob Dimnik rojen dne 3. avgusta 1856. leta od vrlih kmečkih staršev, ki so živahnega, radoznalega fantiča poslali v ljubljanske šole. In tukaj, v središču slovenske zemlje, v naši beli Ljubljani, je dovršil Dimnik leta 1879. učiteljske ter se je v krogu svojih tovarišev in prijateljev navdušil za svoj bodoči učiteljski poklic. Izpit učne usposobljenosti je napravil leta 1883., stalno pa je bil kot učitelj nameščen leta 1885. Prva leta svojega uspešnega in vnetega, s premnogimi odličnimi uspehi venčanega učiteljevanja je prebil v Postojni, od koder je prišel za učitelja na II. mestno deško ljudsko šolo v Ljubljani, od tu pa je bil na sedanje svoje službeno mesto imenovan pred petnajstimi leti.

In v Ljubljani razvija tako v šoli kakor tudi izven nje najlepšo delavnost ves čas do današnjega dne, ko se more še vedno veseliti popolne dušne in telesne čilosti. Zaupanje stanovskih tovarišev in ljubljanskih meščanov ga je poklicalo in postavilo na premnoga častna in odlična mesta, kjer Dimnik to zaupanje v polni meri opravičuje z neumorno delavnostjo. Ni treba, da bi navajali vsa ta mesta; predolga vrsta jih je. Omenimo naj samo, da deluje s posebno ljubeznijo kot blagajnik v odboru »Društva za zgradbo Učiteljskega konvikta« od njega ustanovitve (leta 1895.). To društvo ima namen, da postavi v Ljubljani dom, kjer naj bi bivali in se vzgajali učiteljski otroci, zlasti učiteljske sirote. In le Dimnikovemu modremu gospodarstvu se moramo zahvaliti, da šteje imetje tega človekoljubnega društva že nad 100.000 K. Občinski svétnik deželnega stolnega mesta Ljubljane je Dimnik nepretrgano že od leta 1896.

V tej lastnosti je vedno deloval in skrbel za razvoj in napredek Ljubljane, zlasti njenega šolstva.

Ime Jakoba Dimnika ni tuje našim bralcem. Od prvega letnika naprej je ves čas zvesto podpiral naš list in skrbel po svojih najboljših močeh za njegovo napredovanje, priporočajoč ga v širokem krogu svojih

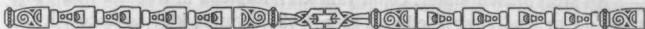

znancev in prijateljev. Zato izpolnjuje »Zvonček« le svojo dolžnost, da se danes spominja svojega sotrudnika in prijatelja!

Dimnik je začel pisateljvati že kot mlad učitelj leta 1879. Predvsem je služil s svojim spretnim peresom raznim učiteljskim listom, ki je nekatere od njih tudi sam urejeval. Dopisoval je in dopisuje pa tudi drugim

neučiteljskim listom, koder se posebno zavzema za napredek šolstva in za pravice učiteljskega stanu. Izdal je tudi nekaj samostojnih del, n. pr.: Domača vzgoja, Avstrijski junaki, Slavoj in Ljudmila, Pripovedke iz avstrijske zgodovine. — Profesor dr. Karel Glas er obširno govori o Dimnikovem pisateljskem delovanju v IV. delu (str. 310 in 311) svoje »Zgodovine slovenskega slovstva«.

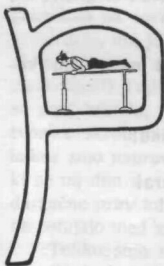
Kakor je Dimnik lepo vzgojil svoje otroke, tako skrbno, ljubeče in očetovsko skrbi tudi za pouk in vzgojo sebi in svojemu zavodu izročene mladine. O njem pač lahko trdimo, da je učitelj z dušo in telesom, ki mu je bolj kakor vse drugo na srcu blaginja in sreča slovenske mladine! Na tisoče je učencev, ki so izšli iz njegove šole in ki danes zavzemajo odlična mesta in službe širom naše domovine, a ki so vsi svojemu ljubeznivemu učitelju in vzgojevalcu ohranili najhvaležnejši spomin! Vsem tem se pridružujemo tudi mi, želeč Jakobu Dimniku ob šestdesetletnem slavu njegovega rojstva še obilo srečnih in zdravih let! — Slovenski narod uživa sadove njegovega dela. Ta zavest mu bodi plačilo in odlika!

STRIC PAVEL:

Z delom se učimo.

(Dalje.)

poizkusi V:

- a) Pregrizni pšenično (rženo) zrno in opazuj različno barvo ob robu in v sredini!
- b) Zveči zrelo žitno zrno in opazuj pri tem nastalo lepljivo snov!
- c) Glej, kako mesi mati kruh in opazuj: katere snovi vzame; kaj pridene; kako gnete testo; kaj napravi z zgnjetenim testom; kako testo shaja!
- č) Kako se napravi iz testa hleb in kako se daje v peč?
- d) Kako se testo v peči izpremeni?

Ne neobhodno potrebni, pa primerni so še naslednji poizkusi, ker se bomo pri odgovorih ozirali nanje:

1. Napolni ozek kozarec z vodo, stresi vanj malo moke ter to dobro premešaj; nato prilij nekoliko jodove raztopine!

2. Zmešaj pšenično moko z malo vode, da dobiš gosto tvarino! To razredči z vodo ter daj na tanko cunjico, ki si jo razprostrl nad praznim kozarcem! S tem, kar ti ostane na cunjici, zlepi dva papirna listka!

3. Primeri uspehe teh dveh poizkusov s podobnimi poizkusi pod I! Kaj sklepaš iz tega?